

Pastorala de Paști

(Urmare din pag. 1-a)

precum a zis: Veniți de vedeți locul unde a zăcut Domnul". (Mat. 28 v. 5-6). Erau femeile cari slujeau lui Iisus din avuțiile lor (Luca 8 v. 2-3) și a fost destul, ca ele să-și aducă aminte de Mântuitorul, pentruca ele să fie învrednicite a se face vestitoare ale Invierii: „Și degrab ieșind dela mormânt, cu frică și cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor lui”, așa cum le-a spus ingerul: „Și degrab mergând spuneți ucenicilor Lui că s'a sculat din morți” (Mat. 28 v. 7-8).

Unde sunteți voi, femei de azi ale neamului meu românesc, cari să luați de mână pe pruncii voștri și să-i duceți la biserică? Unde sunteți voi mame, cari în loc să duceți pe fiii și ficele voastre la Hristos, tolerați ca ei să trăiască în concubinaj și tot felul de fărâdelegi??

Dar Invierea Domnului este o solie și pentru sfinții apostoli și mai ales pentru apostolul Petru. Persoana Mântuitorului pentru mulți era învăluită în ceva tainic și chiar cei mai aproape de Domnul, legau de El și interese vremelnice, crezând ca se va face împărat lumesc. Dar când femeile au venit la apostoli și au vestit Invierea, adânc mișcat a rămas Petru de cele auzite. Femeile au primit dela inger porunca: „Deci mergeți de spuneți ucenicilor lui și lui Petru” (Marcu 16 v. 7).

Fericit ești Petre, că după lăpădarea de Domnul te-ai pocăit și pentru aceasta Domnul te vestește prin inger că a înviat! Și vouă iubiiții mei, cari v'ați fi îndoit oarecând de puterea Evangheliei, dar v'ați îndreptat; vă vestește biserică Invierea Domnului, iar această Inviere va lumina taina vieții lui Iisus. Multe corpuri cerești, de pildă luna, primesc lumina lor prin soare și tot astfel și minunile lui Iisus își primesc lămurirea lor divină prin faptul Invierii.

Fără Inviere, celelalte lucrări mai presus de fire ale Domnului s'ar fi destrămat, crezând oamenii că ele sunt ale unor puteri ascunse ale naturii sau ale înșelăciunii simțurilor; dar când Domnul a biruit puterea morții, s'a înveselit acea privire a oamenilor, care în noaptea răstignirii încremenise. — Mântuitorul putea să ne mântuiască chiar numai cu o lacrimă, dacă așa ar fi binevoit întru bunătatea Sa, dar prin moartea pe Cruce a voit să ne învețe despre grozăvia păcatului și despre mila nemăsurată a Celui înviat din morți.

Când Pilat dormea, ca și arhierii Jidovilor, Hristos a înviat și prin aceasta a trimis solie vrăjmașilor săi, că ei nu pot birui pe Dumnezeu. Hristos cel înviat din morți desminte pe Jidovii, cari au dat bani soldaților ca să spună că Iisus n'a înviat, ci trupul lui a fost furat.

Să învețe din acestea vrăjmașii lui Hristos, cari nu cred în Invierea Lui, că tocmai prin minunata Sa Inviere a dovedit, că este Fiul lui Dumnezeu. Vrăjmașii lui nu voiau să urmeze același, care a trăit ca un copil sărac într'un atelier și tot astfel toți vrăjmașii de azi ai Domnului, jidovii și

tării, cu priviri spre înalți necredincioșii nu voiesc să urmeze pe cel ce a sfințit munca în atelier. Este firesc să nu creadă în Invierea Domnului vrăjmașii Lui, pentrucă Domnul a iubit pe muncitori și munca cinstită, ajutând și pe săraci. Este explicabil, că prin Invierea Domnului le zice: Eu sunt Dumnezeu, întoarceți-vă sau veți peri!

Dar Invierea Domnului este o solie și pentru cei credincioșii Lui, cărora le-a zis după Inviere: „Pace vouă” (Ioan 20 v. 19). Adică voi cei credincioșii fiți siguri, că Fiul lui Dumnezeu prin Invierea Sa a dovedit că tot ceea ce a învățat și a dăruit oamenilor, este lucrarea lui Dumnezeu!

Astfel deci și nouă ne grăiește Domnul: „Pace vouă”. Dar această pace o vom avea numai dacă cu toată ființa noastră ne legăm de Mântuitorul nostru Iisus Hristos. În ochii noștri, în fața noastră, în mișcările, mersul, hainele și vorbele noastre să nu apară decât Hristos, precum zice sf. Ioan Gură de Aur.

Să nu uităm că apa mică poate fi ușor mișcată, dar apa adâncă a mării este liniștită. Arborele, care intră adânc în pământ cu rădăcinile sale, stă neclătinat în vremea vijoriului și tot astfel stă liniștit și pacinic creștinul, care are pe Dumnezeu ca centru al vieții sale.

Să ne gândim deci cât mai de multe ori la solie ce le-a adus Cel înviat din morți femeilor, lui Petru, vrăjmașilor săi și nouă. Să ne dăm seama, că sufletul omenesc tinde dincolo de calea îngustă a prezentului și de lucrurile acestei lumi.

Popoarele cele vechi în statura dreaptă a omului au văzut degetul zeilor, cari îi arată scopul mai înalt al vieții lui în raport cu al ființelor necuvântătoare. Ochiul nostru trupesc și sufleteș tinde spre mărimi și depărțimi, cu dorul spre lumină. Până când deci vom rămâne în nepăsare, noi, ai căror înaintași de aproape două mii de ani cântă: „Hristos a înviat”?

În inima fiecăruia, în familie, în școală, în biserică, în fabrici, în viața de stat, să arătăm deci iubirea față de Evanghelia Celui Ce a înviat din morți și față de Ceice cu credință vestesc Evanghelia. Căci o inimă lipsită de iubire, este ca un isvor ascuns în nisip, pentrucă n'a găsit calea spre mare, unde toate râurile curg.

Având dragostea Evangheliei în inimă, vom birui orice necazuri. În tinuturile calde ale Africii există o floare minunată, care vestește cu 40 ore mai înainte orice vijelie sau cutremur de pământ. Acea floare, când simte apropierea furtunii, își adună frunzele ca să poată lupta mai bine împotriva primejdiei. Așa și noi în fața primejdiilor ce ne pot aștepta în viitor, să adunăm toate puterile noastre sufletești, să trăim creștinesc și să zicem din toată inima: Prin Hristos vom birui!

Cu aceste cuvinte Vă zic vouă tuturor: „Hristos a înviat”.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor

Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului.

Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, Direcția Generală a Muncii. — Serviciul Migrațiunilor, Plasării și Șomajului

Publicațiune No. 2

din 15 Aprilie 1935. — Cu privire la revizuirea și recensământul general al supușilor străini

Ministerul Muncii, de acord cu Casei de Depuneri sau Administrației Financiare (Secția depuneri) din care să se constate că au consimțat pe numele și la dispoziția Ministerului Muncii taxa de 500 lei de fiecare supus străin ce au în serviciu (afară de aceia cari au mai plătit odată taxa pe anul 1935-1936); o dovadă, eliberată de Ministerul de Industrie și Comerț sau de Inspectoratele industriale, comerciale sau miniere, că au depus la acel departament tablourile de personal cerute în conformitate cu legea pentru utilizarea personalului românesc, precum și un tablou numeric de personalul român și străin aflător în serviciu.

Patronilor cari nu vor plăti taxa arătată, li se va retrage autorizația de a avea în serviciul lor supuși străini.

c) *Salariații străini, cari, în momentul revizuirii, se găsesc fără angajament*, vor face singuri cererea și vor anexa: livretul de profesie, biletul de liberă petrecere, dovezile de specialitate ce au, dovezile de plată impozitului pe primul trimestru al anului 1935 și certificat de înmatricularea firmei la Camera de Comerț.

I. Pentru revizuirea autorizațiilor de ședere în țară

a) *Supușii străini cari exercită profesiunea pe cont propriu* (ca patron) vor face cererea personal și vor anexa la cerere: livretul de exercitarea profesiei, biletul de liberă petrecere, dovezile de plată impozitului comercial sau industrial pe primul trimestru al anului 1935 și certificat de înmatricularea firmei la Camera de Comerț.

b) *Pentru supușii străini cari se găsesc în serviciul altor persoane sau întreprinderi*, cererile vor fi făcute numai de către patronii lor și la cerere se va anexa: livretul de exercitarea profesiei, biletul de liberă petrecere, dovezile de plată dărilor pe primul trimestru al anului 1935, dovezile de specialitate ce au, dovezile vechimei în țară (cu certificate dela organele polițienești sau administrative sau alte acte oficiale din care să se constate de când sunt stabiliți în România, dacă au stat neîntrerupt, iar dacă au mai plecat din România, durata absențelor); recipisa

Ministerului de Interne, cu Ministerul Instrucțiunii, Cultelor și Artelor, a hotărât revizuirea și recensământul general al tuturor supușilor străini aflați în țară.

In consecință, toți supușii străini, fără nici o excepție, oricare ar fi termenul până când au obținut autorizația de ședere în țară și oricare ar fi autoritatea care a acordat această autorizație, sunt obligați să se înscrie și să depună actele, potrivit normelor stabilite prin înștiințarea noastră anterioară, modificată și completată prin prezenta publicație:

Patronilor cari nu vor plăti taxa arătată, li se va retrage autorizația de a avea în serviciul lor supuși străini.

c) *Salariații străini, cari, în momentul revizuirii, se găsesc fără angajament*, vor face singuri cererea și vor anexa: livretul de profesie, biletul de liberă petrecere, dovezile de specialitate ce au, dovezile de plată impozitului pe primul trimestru al anului 1935.

d) *Toți ceilalți supuși străini, cari nu se găsesc în nici una din categoriile de mai sus*, vor face singuri cererile, la cari vor anexa: biletul de liberă petrecere și dovezile de plată impozitului pe primul trimestru al anului 1935. În cereri vor arăta: ocupația ce au, motivul rămânerei în țară și vor dovedi vechimea în România, cu certificate eliberate de organele polițienești sau administrative.

II. Pentru înregistrare. — In vederea recensământului

Sunt obligați să depună bilete de liberă petrecere, cu o cerere în care vor arăta profesiunea și domiciliul, indiferent de autoritatea dela care emană autorizația de ședere în țară și indiferent de data de când au autorizația de ședere în țară, toți supușii străini aflați în România, făcând parte din următoarele categorii:

- Studentii.
- Artiștii de orice fel.
- Profesorii de curs primar, secundar sau universitar.
- Preoții, călugării, călugărițele de orice confesie.
- Voiajorii de comerț și industriașii sau reprezentanții firmelor străine.
- Ziarisții corespondenți ai ziarelor sau ziarelor din străinătate.

III. Cererile și actele, aș fel întocmite, se vor depune până la 30 Apr. a.c.

Pentru străinii domiciliați în comunele urbane, la oficiile de poliție.

Pentru străinii domiciliați în comunele rurale, la preturile respective.

Pentru cei din București, la comisaratele de poliție respective. La depunerea cererilor și actelor, întocmite după cum s'a arătat mai sus, organele indicate pentru primirea actelor vor elibera depunătorilor adeverințe cu termen de valabilitate 31 Iulie 1935. Aceste adeverințe vor servi supușilor străini pentru șederea în țară până la restituirea actelor.

Actele se vor restitui prin organele de poliție sau preturile la care au fost depuse.

Cei cari nu se vor conforma dispozițiilor de mai sus, vor suferi rigorile legii pentru protejarea muncii indigene și a legii pentru utilizarea personalului românesc în întreprinderi.

Ministru,
Prof. I. Nistor
Director general al Ministerului
St. Cunescu

Rezolvarea problemei căsătorilor mixte ale funcționarilor de stat și ofițerilor... în Cehoslovacia

BRNO, 28 — În urma unei ordonanțe a ministrului de războiu, sosite la Brno, toți ofițerii armatei cehoslovace vor fi obligați a contracta căsătorie numai cu femei de origină cehoslovacă.

Ministerul de război, permite, excepțional, căsătoria

ofițerilor cehoslovaci și cu femei din alte națiuni, dar numai în cazul când aceștia vor face dovada absolută că viitoarea soție de ofițer cehoslovac, precum și întreaga ei familie, este deplin credincioasă statului și merită desăvârșită încredere.

A cumpăra haine e chestie de încredere. — Cumpărați la

Muzsay

ARAD

Cea mai eficientă sursă de încredere. Cu carnetul „Mercur” în preț de bani găta

DUMINECĂ (PRIMA ZI DE PAȘTI) ORELE 9 SEARA, CORUL „AURORA” SUB DIRIJAREA PROFESORULUI OCTAVIAN LIPOVAN VA DA UN MARE

FESTIVAL ARTISTIC

CU PUNCTE DE COR, RECITĂRI, TEATRU, ETC. ÎN LOCALUL CĂMINULUI INDUSTRIAȘILOR DIN ARAD. INTRAREA BENEVOLĂ. PROGRAM OBLIGATORIU.

—000— DUPĂ PROGRAM DANS PÂNĂ DIMINEAȚA. —000—

Patriarhul și-a adresat pastorala de Paști tuturor românilor

I. P. S. S. Patriarhul Mincă Cristea a dat de Paști, o pastorală adresată tuturor credincioșilor din România.

D. general Florescu va fi numit comandant al corpului VII Armată?

„Curentul” anunță că cercurile autorizate se așteaptă că d. general Florescu va fi numit comandant al corpului 7 de Armată.

Copii înecați într-o cisternă cu apă

ROMA, 27. — Cinci băieți între șapte și unsprezece ani au căzut într-o cisternă cu apă, în satul Ortona de la nord-est în munții Abruzzi. Trei copii s'au înecat.

Manifestul organizației arădane a partidului național-țărănesc de sub conducerea d-lui dr. Al. Vaida-Voevod

În așteptarea zilei de 12 Mai — dată la care dl. dr. Al. Vaida-Voevod va sosi în București pentru a pune baza noului partid național-țărănesc român, intelectuali români din orașul și jur-

detul Arad care au aprobat formula „Numerus Valachicus” și au aderat la mișcarea românească a d-lui dr. Al. Vaida-Voevod, au lansat următorul manifest:

Frați Români,

Precum știți, partidul Național-țărănesc, se compune din două partide vechi: partidul Național și partidul Țărănesc. Înainte de contopirea lor, partidul Național era condus de marii noștri români Iuliu Maniu, Al. Vaida, Ștefan Cicio Pop și alții bărbați de valoare ai neamului; iar cel Țărănesc era condus de Ion Mihalache și dr. Lupu. Aceste două partide s'au contopit într'un singur partid: Partidul Național-Țărănesc. Impotriva unirii acestor partide lucra din toate puterile dr. Lupu. Pentru ce? Pentru că, prin unire, nu mai era el capul unui partid, ca până atunci, ci rămânea în coada roului partid. Știa că nu se poate asemăna și cu atât mai puțin a se ridica peste conducătorii noștri ardeleni. Înfrânt de aceasta stare, s'a despărțit de prietenul

său, Ion Mihalache, rămânând și pe mai departe conducătorul unei fracțiuni din fostul partid țărănist. Ura și răzbunarea însă ciocoteau în sufletul său și nu odată a eșit la ivială aceasta ură contra noastră, a ardelenilor. Contra cui era îndreptată aceasta ură, acest dor de răzbunare? În primul loc contra d-lui Maniu? Acum, de curând, dr. Lupu a adus cazul Skoda în parlament, ridicând acuzați grave contra d-lui R. Boilă, rudă apropiată a d-lui Iuliu Maniu, nu ca să se răfuiască cu dl. Boilă, ci ca să arunce umbră asupra cinstei d-lui Maniu. Câtă îndrăzneală, câtă nerusinare! De altcum să nu ne mirăm, căci tot acest domn, în calitate sa de conducător al unui partid democratic, a primit, să facă parte ca ministru într'un guvern dictatorial liberal!

Frați Români,

Pe hârtie nu se poate așterne tot ceace gândeste omul și ar trebui să spună. Noi am avea multe de spus. De data aceasta ne vom mărgini numai a spune, că între iubii noștri conducători ardeleni, dl. Iuliu Maniu și Alexandru Vaida nu este o deosebire de principii, ci una de tactică, adică de felul cum trebuie dusă lupta. Primul e mai domol în luptă; iar dl. dr. Al. Vaida mai puțin rabdurii. Dsa este convins că răul trebuie stărpit radical și cât mai în grabă; românii nu mai pot și nu trebuie să îndure umbră la care sunt supuși de către minoritarii cari vor să ne fie și azi, după 16 ani, de la Unire, tot superiori. Atât și nimic mai mult.

Dl. dr. Lupu însă s'a pus la pândă. Văzând aceste deosebiri în tactica de luptă a celor doi bărbați, s'a hotărât, să intre în partidul Național-țărănesc cu gândul răutăcios, de a se ridica pe sine la locul, de conducător ce nu i se cuvine! Iar odată intrat în partid, s'a pus pe lucru: voința lui să o imprimă d-lui președinte, Ion Mihalache. Ce a urmărit d-rul Lupu prin aceasta veți înțelege dacă adăugăm că ni-meni dintre noi nu cunoaște așa de aproape tot trecutul, toate faptele și toate dorințele d-lui Lupu, ca dl. Al. Vaida Voevod! De aici și dorința fierbinte a d-lui Lupu, de a se scăpa de el.

Precum știți și d-voastră, fraților, toată industria și

tot comerțul țării noastre se află în mâinile străinilor. Căci iată ce a zis dl. Iuliu Maniu în recenta sa cuvântare dela Sibiu: „Fraților, noi ne-am făcut țara românească, ar trebui, să fim noi, românii, stăpâni pe această țară. Ori, fraților, nu este așa. Puternicii sunt o sumă de străini și mai răi sunt niște bancheri sau mari fabricanți, cari scot profit din munca noastră”. Dar, întrebăm noi, nu tot acestea le-a spus și dl. Vaida? Nu numai, că le-a spus, dar, pe când era prim ministru, în trei rânduri a dat ordin, ca fiecare fabricant, să-i comunice numele și naționalitatea funcționarilor din fabrici respective. Rezultatul? Străinii din fruntea acestor fabrici au avut curajul să îndrăznească să nu execute ordinul primului ministru.

În urma acestui fapt, dl. dr. Al. Vaida Voevod a vrut ca în programul de guvernământ al partidului național-țărănesc să se treacă un punct, care să a dat naștere marelui mișcare național pe întreg cuprinsul României întregite denumită „Numerus valachicus”, pentru românizarea tuturor întreprinderilor comerciale și industriale, unde azi sunt numai străini de neamul și interesele noastre. În acest scop, d-sa a cerut în ședința Comitetului executiv central al partidului, ca în programul partidului nostru să se treacă și punctul denumit „nu-

merus valachicus”, ceiace înseamnă, că partidul nostru va lupta și pentru așezarea Românilor ca slujbași la fabricile din țara românească. Dar, dl. Iuliu Maniu a mai declarat: „Eu merg mai departe ca fratele Alexandru și cer naționalism fanatic!” Luând apoi cuvântul dr. Lupu și dl. Madgearu, cari voiau să se scape de dl. Vaida, au cerut, să nu se treacă în program propunerea dl. Vaida. Vorbind apoi și dl. președinte Ion Mihalache, a spus următoarele: „În principiu suntem cu toții de părerea d-lui Vaida; s'o sădăm în sufletele noastre și s'o aplicăm decâteori putem, dar să n'o trecem în program”.

Vasăzică, dl. Mihalache vrea să aplice „Numerus valachicus”, adică să românizeze fabricile stăpânite încă și azi de dușmanii noștri, dar nu vrea să treacă acest lucru în programul de guvernământ al partidului. Dl. Mihalache nu vrea să facă acest lucru pentru că se împotrivesc dr. Lupu și Virgil Madgearu cari sunt vânduți străinilor, dușmanii noștri de ieri, de azi și de totdeauna. De ce nu precizează dl. Mihalache data când vrea să românizeze fabricile? De ce nu spune că vrea să facă acest lucru a-

tunci când partidul va veni la putere? Dl. Mihalache nu face nici un legământ, pentru că se împotrivesc d-nii Lupu, Madgearu și fabricanții străini cărora li s'au vândut. Așteaptă ca străinilor să le fie milă de noi și să ne dea o bucată de pâine în țara noastră? Ce înjosire! Să n'ai măcar curajul, să treci în programul partidului tău, partid democratic o pretențiune, pe care cu toții o recunosc ca cerință dreaptă? Nu numai atât, dar să și arunci cu petrii asupra aceluia, care a avut curajul să ceară așa ceva! E mai rău decât trist: e rușinos! Iar pe deasupra și mai urât e faptul, că unii dintre ceice dușmănesc pe dl. Vaida și cari stau în strânsă legătură de ziarele dușmane nouă, au scris în aceste neadevărat; au spus, că dl. Vaida ar fi zis: „numerus clausus”, ceace e o minciună. Și pentru ceoasta apucătură necinstită? Pentru a-l prezenta pe marele patriot dr. Al. Vaida-Voevod drept dușman al minoritarilor din țara noastră, atunci când dl. Vaida nu cere decât dreptul la viață pentru românii cari sunt prizonieri de industrie și străini, adică românii să fie angajați la fabrici în proporția exactă pe care națiunea românească o reprezintă față de minoritarii din țara

noastră. întreprinderile comerciale și industriale, precum și pentru toate întreprinderile românești, se întrebunțează o sumă de abia 27 miliarde lei anual din totalul de 123 miliarde lei cari rulează în țară în timp de un an. Ce se întâmplă cu ceilalți bani? Din rest, 16 miliarde rulează în întreprinderile minoritarilor unguri, germani, sârbi, etc., iar 80 de miliarde în cele evrești.

Vedeți, printrumare, cât de mult suntem stăpâniți de minoritari, în frunte cu evreii. Și în loc de a vedea primejdia și a lua măsuri până mai este timp, să ne mulțumim cu așteptarea până ce străinilor li se va face milă de noi și se vor îndura a ne da o coajă de pâine pentru că fiii țărănilor români cari au sângerat pe fronturi pentru înfăptuirea României Mare să fie în veci servitorii dușmanilor noștri de totdeauna?

Ce viitor asigură d-nii Lupu, Madgearu, Aufschmitt și ceilalți străini și instrăinați acestei țări? Dacă fiii de români sunt azi servitorii străinilor, mâine vor fi robii lor.

D-nii Lupu, Madgearu și cei cari îi susțin pentru că ei să și facă afacerile, se mai pot numi patrioți, sau măcar români? Desigur că nu!

Frați Români,

Trebue să se știe că românii reprezintă 80 la sută din populația acestei țări. Românii sunt băștinici aici, ei au luptat pe fronturi pentru înfăptuirea idealului național și tot ei vor apăra grațiile țării într'un viitor război; deci lor li se cuvine înălțate în proporția de 80 de sută pe care o reprezintă ca popor al acestei țări.

Românii trebuie să iele parte în proporția de 80 la sută la conducerea treburilor țării, pentru că numai ei pot și știu să apere interesele Patriei și vor furei viitorul României.

Aceasta este dorința marelui tribun dr. Al. Vaida-Voevod și această trebură să fie năvălita fiecarei români adevărat.

De aceea vă chemăm pe toți aceia cari vă iubiți Patria și vă învârtiți de viitorul fiilor voștri să veniți în lupta pentru cauza românească, alături de noi, cei cari îi urmărim pe marelui român și fiu al Ardealului, dr. Al. Vaida-Voevod.

AUREL BIRTOLAN, dr. DIMIERIE COSMA, IULIU GROȘCOBAN, farmacist CORNEL GHEȘCU, dr. RONUL LAZA, avocat GEORGE BERDAN, dr. AVRAM URSUTIU, ION BOGDAN, dr. SILVIU PASCUȚIU, dr. ALEXANDRU NORGĂ, dr. PETICA PETRILA.

Fraților Români,

Din cele spuse până aci, se vede dreptatea cauzei pentru care luptă marele român dr. Al. Vaida. Și apoi, în astfel de împrejurări, ce avea dl. Vaida de făcut? A plecat din oraș în oraș, dând publicului lămuriri necesare. Și pentru această faptă cinstită, dl. Vaida a fost obligat să se retragă dela președinția organizațiilor din Ardeal ale partidului național-țărănesc, bineînțeles în urma vrăjbei d-rului Lupu.

Dl. Vaida a ajuns deci să fie desărcinat de conducerea centrală a partidului. Și apoi nu i aceasta pentru noi, ardelenii, o palmă strâșnică peste obraz? Cu numele dl. Maniu nuși vor putea acoperi d-nii Lupu și Madgearu apucăturile lor necinstite. Căci, frați români, voi aveți minte și putere de a gândi. Veți vedea deci, că e cu neputință, că dl. Maniu să nu înjăleagă, ce se pune la cale de dl. Lupu cu ceilalți ai săi. Nu vă lăsați printrumare înșelați de ceice se folosesc de numele dl. Maniu, ca să și ajungă scopurile lor mârșave!

În gazetele adverse d-lui Vaida, adică în cele ale străinilor, subvenționate de românii instrăinați, se spune că „Numerus valachicus” nu vă privește și pe voi, pe țărani, ci numai pe orașeni. Dar ia să ne gândim bine:

incepând dela drojdea pe care o folosiți în pâinea de toate zilele și hainele cu cari vă îmbrăcați și până la grânele pe cari le vindeți sau semințele pe cari le cumpărați pentru semănături, dela cine vi le procurați? Nu tot dela minoritarii cari au acaparat, încă din timpul stăpânirii ungurești, toate întreprinderile comerciale și industriale, refuzând a angaja vr'un român. Iar dacă totuși îl angajează, atunci românul face numai serviciul de servitor, iar asupritorii de ieri sunt stăpânii atotputernici și azi, datorită politicii blestemată pe care o face doctorul Lupu și Virgil Madgearu cu străinii de talia lui Max Aufschmitt.

Dar nu aveți voi dreptul ca atunci când hrăniți cu truda voastră o mulțime de străini trădători să le cereți ca pe fiii voștri, cari au studiat în școli și au obținut diplome, iar azi sunt gomeri, goi și flămânzi prin oraș, să-i angajeze în întreprinderile lor cari sunt sustinute prin sudoarea voastră, să le dea și lor posturi de conducere, cu lefuri omenești?

Se spune că românii sunt angajați la Stat. Dar la Stat mai sunt angajați și minoritari, iar lefurile aici sunt din cele mai mici. Ei bine, pentru lefurile funcționarilor Statului și ale românilor din

Marc asortiment de pantofi de primăvară, Dermata, Carmen, Fiu și We-Égo la Frații Apponyi, Arad, vis-a-vis de Primărie

Cine merge cu d. dr. Al. Vaida și cine a rămas cu străinii

— Câțiva vânđuți străinilor vor să compromită acțiunea națională a d-lui dr. Al. Vaida-Voevod —

Atunci, când marele Vaida Voevod, care a declarat în 1918 în Camera din Budapesta destipirea noastră pe vecie de către Ungaria, bate această țară în lung și în lat redesteptând sentimentul național în toată suflarea românească, atunci când acest mare realizator al Neamului, dezbrăcat de orice interes personal încalcă chiar disciplina de partid pentru a-și putea mai bine servi Neamul, se cuvine să examinăm ținuta foștilor camarazi de luptă de ieri din județul nostru și să vedem cine sunt și datorită cărei autorități morale au luat în deșert numele marelui Vaida Voevod și ce au dumniilor de a obiectat față de „Numerus valachicus”.

Au rămas alături de d-nii Mihalache, Lupu, Madgearu și străini cărora li s'au vândut: un român însurat cu o unguroaică care a fost dactilografă în biuroul lui; un alt fiu rățâcit de român avocat, înstrăinat prin căsătorie cu o evreică; un alt fiu de țaran, profesor francmason căsătorit la biserica romano-catolică cu o unguroaică; un fiu de țaran din vechiul regat, care și exercită funcția de mic slujbaş ceferist aci la noi și nu are altă calitate sau aport politic, decât faptul că a strâns de vreo câteva ori mâna d-lui Ion Mihalache; un alt român din vechiul regat, tânăr ideolog, care moare de dragul prieteniei lui Max Aufschnitt, a lui Goldenberg și vrea să ne fericească pe noi cu orice chip; un fost ofițer la honvezi, azi pensionat și care abia acum cataclicesește să învețe românește, pentru că vrea să devie... primar al Aradului; un preot onorabil care vrea să fie șef, fără ca să-l vrem și noi; un dascăl pensionar — căruia i se mai zice și „ghighelul cu baston” sau „domnul cărămidă”; un țaran care a lăsat plugul pentru politică, azi șomer; un alt țaran devenit stâlp de cafeana și politician de mahala aspirant la locul al treilea pe lista candidaților arădani la Camera; un avocat din provincie, fost jandarm ungur, care a trecut prin patru partide și care a refuzat să primească în casa lui pe Ștefan Ciceo Pop; un avocat francmason, fost slujbaş la Stat, care vrea să fie prefect, un avocat minoritar și venit după unire la noi, care abia acum învață românește; încă un avocat căsătorit cu o unguroaică; și încă un alt avocat, care a avut de lucru cu procesul rușinos al firmei „Lomaș”; un sârb care e în loc de comandă în organizația d-lui Mihalache, dar face în același timp parte și din partidul național sârb.

Aceștia sunt deci aceia cari au curajul de a-l ataca pe marele român dr. Al. Vaida Voevod și de a „desaprobă” acțiunea pentru promovarea intereselor românești. Acești dorni își inchipuesc desigur că țaranii județului

Arad sunt niște inconștienți și nu și cunosc datoria lor de buni români.

Aceștia sunt cei cari cheamă țărănimea „la atac” în contra partidului liberal, pentru că să-l înscăuneze pe fostul ofițer de honvezi în fruntea primăriei Aradului și au curajul de a spune că d. Al. Vaida face doar o „gogă după voturi”.

Acești oameni pretind că Al. Vaida Voevod a „trădat” cauza țărănească. Cu alte cuvinte, un Alexandru Vaida nu e capabil de a apăra interesele țaranului român alături de care a îndurat robia străină, dar un Max Aufschnitt, Goldenberg și înstrăinații Lupu și Madgearu cari s'au vândut străinilor, sunt adevărații prieteni și îndrumători ai țărânilor.

Unul dintre puținii rămași alături de d. Mihalache se plânge de nu știu ce fel de „haos” și că toți aceia cari nu stau alături de Max Madgearu și Virgil Aufschnitt sunt desechilibrați. Un altul injură pe d-nii Octavian Goga și V. Tilea din cauza că au primit să intre

în consiliul unei fabrici române de vagoane, fără să fi avut prealabila autorizație din partea armeanului, secretar general al fracțiunii Mihalachiste.

Unul pretinde că acțiunea d-lui Vaida nu prinde în Arad, când știut este că au aderat la această mișcare românească, pe lângă vicepreședintele organizației arădane, casierul, secretarul general, majoritatea delegației permanente, un mare număr de intelectuali, aproape toți șefii de sectoare din județ și organizațiile locale, etc., etc.

Dar cine nu-l urmează pe d. Al. Vaida? Doar aceia cari sun înstrăinați.

Bunii români, aceia cari întotdeauna au fost alături de regretatul Ștefan Ciceo Pop, urmând calea preconizată de marele bărbat de Stat Al. Vaida, sunt și azi alături de fostul prim-ministru, pentru triumful cauzei românești, pentru triumful lui „Numerus valachicus”.

Un valach

Democrație sau înstrăinare?

Guvernanții noștri de multă vreme nu mai sunt în stare să capteze atenția publică și ei mai există numai în baza logii inerte și a lipsei de atac eficace din partea opoziției.

Singura opoziție azi este aceea național-țărănistă.

Frământările din acest partid au o însemnată covârșitoare pentru viitorul politic al țării și pentru aceea, trebuie să fie preocupată nu numai membrii acestui partid de directivele politice pentru viitorul acestui organism, ci fiecare cetățean conștient trebuie să examineze situația și să-și dea seama de cursul evenimentelor.

Mult discutatul program, sfânta scriptură dela Câmpulung alui Mihalache este incontestabil o orientare în spre extrema stângă. Statul țărănesc prin cooperatie a muncii în comun este totuși o iluzie irealizabilă în epoca noastră, ca și ideile lui Lenin.

Pentru a stăpâni țara prin cooperatia muncii țaranilor, ne trebuie o vreme lungă și o altă educație, decât aceea ce o avem astăzi, când ne dăm seama, că, cu educația germană și cu disciplina lor de fier, nemții n'au putut obține în 10 ani decât o realizare infimă și în tot cazul, neînsemnată.

Ar urma ca noi să tânjim încă în situația actuală inferioară, pe o perioadă de cel puțin 50—100 ani.

În 16 ani dela unire noi am ajuns robi în țara noastră, iar din circulația bunurilor pe anul 1934, din 123 miliarde, numai 27 miliarde au fost pe mâini românești, 16 miliarde pe mâini

minoritare și 89 miliarde pe mâini numai evreiești.

La această mizerabilă situație am ajuns în 16 ani.

Se pune întrebarea, dacă mai avem respirație pentru încă o perioadă de așteptare — de dragul ideologiei democratice — de 50—100 ani, sau ne prăbușim cu totul, în acest răstimp, în marea capitalismului evreiesc și internațional?

D. Mihalache, împins de dr.-ul Lupu și Madgearu, cere ideologie democratică și toți trei sunt aplaudați de toți politicienii, cari trăiesc — cu dr.-ul Lupu în frunte — numai din politică. Dar, mai cu seamă, este aplaudată, această pornire, de toți evreii, francmasonii și de toată presa internațională subvenționată de capitalul evreiesc.

Evreii, bine știu că, în caz de câștigă timp, au câștigat totul și cheltuiesc sume fantastice pentru a susține, cu orice preț, democrația demagogică a dr.-ului Lupu.

Față de această cale de realizare a unui viitor pentru așezarea politică, socială și economică, mai bună nu este, decât o singură cale deschisă, preconizată de marele realizator al desrobirii Ardealului, dr. Alexandru Vaida-Voevod, acela, care a proclamat în 1918 ruperea noastră definitivă de către Ungaria.

D-șa spune că nu ne putem lăsa neamul să se prăpădească sub stăpânirea capitalismului străin, de dragul nici unei ideologii răsuflate, ci trebuie ca, prin suveranitatea poporului român, care a făcut Unirea și care, singur, are interes să

apere hotarele și statul să se legitimizeze felul de stăpânire a tuturor bunurilor și atribuțiilor depe suprafața acestei țări.

Să nu facem legi numai pe placul minorităților, cari duc la robia majorității românești, ci să aducem toate legile în favorul stăpânirii elementului românesc, asigurând neromânilor de sânge o proporționalitate după importanța numerică a lor față de români și nu mai ramurile de activitate cari nu ating siguranța, apărarea și prestigiul statului național român.

Aceasta este teza și antiteza în jurul căreia se dă marea bătălie pentru așezarea viitorului neamului nostru.

Pe de-o parte, marii ideologi democrați, cari de dragul ideii democratice vreau să câștige timp pentru robirea noastră economică de către capitalismul internațional. În jurul lor fac toate elementele eterogene, internaționale și toată puternica presă din Sărindarul evreiesc.

Dacă această idee va domina politica noastră în viitor, numai pe hârtie ne vom mai putea numi un stat național român, de fapt vom asista la o transformare sigură într'un stat poliglot, unde după ministrii armeni, greci, sași, sârbi, poloni ce iam avut până acum, vom avea ministri unguri, nemți și evrei, iar de aci și până la internaționalizare este numai o mică nuanță.

Până unde suntem sortiti să ajungem pe această cale, se vede dintr'o notiță luată din „Universul” de Dumineca trecută, conform căreia N. Vasilescu-Văraru președintele secției 21 din Capitală, a mihalachistilor, a fost

demis din această demnitate fiindcă nu era agreeat de evrei și a fost înlocuit cu Jacob Friedman, care finanțează gazeta „Țărănismul”.

D. Friedman a fost făcut șef la mihalachisti fiindcă își face merite neperitoare, în contra naționaliștilor români.

Acți culminează păcatul care este baza rătăcirii ideologilor cari sunt în stare să și renege sângele de dragul ideologiei falsei democrații.

În acest răstimp, marele și curajosul Vaida-Voevod cutreieră țara românească, în lung și în lat, dezbrăcat de orice ambiție — ce ambiție să mai aibă după toate onorurile ce i s'au dat — de orice interes personal, la vârsta lui înaintată, să a rate, la toți cari au în piept o inimă românească, unde am ajuns și că pe această cale continuând, ne facem nevrednici de părinții noștri români și pregătim o neobișnuită mai grea ca cea din trecut, fiilor și nepoților noștri, cari ne vor blestema.

Hulit de românii inconștienți sau înstrăinați, greșit lovit de capitalismul internațional și atacat de presa evreiescă, nu are altă armă decât cuvântul dreptății sângelui românesc, care a suferit pentru înfrățirea acestei țări și care cere și trebuie să stăpânească această țară și să nu sufere a fi și pe mai departe sluga străinilor.

Valahu

Conferințele AGIR ului

Rolul și importanța industriei pentru țara noastră

La Asociația Generală a Inginerilor din România, Cercul Regional Arad, a avut loc conferința d-lui ing. D. Șerbănescu, director general al întreprinderilor S. I. A. B.

Intr-o luminoasă sinteză, conferințiarul a îmbrățișat întreaga problemă a industriei românești, dela începuturile ei modeste și până la realizările de azi.

Se numește o țară bogată, spune d-șa, nu aceea care a fost dăruită de Dumnezeu, cu avuții naturale, ci aceea care, prin muncă și avuții, sporind buna stare a populației și înscriindu-se în ritmul progresului general.

Raportul dintre materia brută și materia prelucrată dovedește că industria, mai mult ca orice altă ramură de activitate, este necesară pentru atingerea acestui scop.

O țară care stăruie să rămâie „eminamente agricolă” nu va putea deveni o țară bogată. Însăși mecanizarea tot mai accentuată a agriculturii, impune dezvoltarea paralelă a industriei, ca un refugiu pentru brațele pe cari tractorul le va îndepărta depe ogor.

Industria este de 8—10 ori mai productivă decât agricultura. Balanța comercială a țării arată că, pentru a putea importa o tonă de articole industriale, trebuie să exportăm 15 tone de produse agricole și materii brute.

Cu toată starea înapoiată a industriei noastre, este interesant de remarcat că, în 1934, valoarea

mărfurilor industriale produse în țară, atinge 53 miliarde lei, pe când produsele agricole, abia 42 miliarde lei; întreaga industrie utilizând numai 230.000 de muncitori, față de câteva milioane de plugari.

Cu tot disprețul ce se aruncă chiar azi industriei românești, ea este aceea care furnizează cea mai mare parte din veniturile statului, intervenind cu peste 60 la sută în componerea bugetului. În balanța exportului industria a reprezentat în anii 1931—1933, 41,48 la sută; 50,46 la sută și 62,49 la sută, împiedecând astfel ieșirea din țară a aurului.

Organizarea unei industrii puternice și de sine stătătoare este o condițiune imperioasă pentru asigurarea apărării naționale.

Inconveniențele sociale ale industriei și capitalismului s'ar putea reduce, propagând un spirit de înțelegere pentru nevoile muncitorilor și făcându-i să participe în cât mai mare măsură, în beneficiile muncii lor.

D. ing. D. Șerbănescu și-a încheiat conferința citând, dintr'un articol pe care Eminescu îl publica odată în „Timpu” o frază care nu a pierdut nimic din actualitate, cu toată trecerea anilor: „Aduceți-vă aminte că orice ban care merge în străinătate să plătească muncă străină, înseamnă întărirea unui element străin care mâine poate să ia arma asupra noastră!”

Itinerariu Pecica—Semplac—Șeitin—Nădlac

Tragedia satelor de pe granița nădlăcană

Un proiect vechiu al dlui inginer G. Ispravnic, pentru o linie feroviară Arad—Pecica—Nădlac

Am promis cetitorilor noștri o dare de seamă privitoare la nenumăratele proiecte ce s'au anunțat, cu câțiva ani în urmă, pentru a se realiza comuna de pe granița nădlăcană fie cu o linie ferată nouă, fie cu material necesar reparării șoselei naționale Pecica—Nădlac, care astfel ar fi devenit practicabilă pentru tot felul de mici.

După cum am mai spus-o, în aceste proiecte nu s'au luat în calcul nici cu nimic, întrucât nimeni nu i-a spus încă sincer și în momentul înființării unor asemenea rețeli, ce reclamă mulți bani.

Unul dintre cele mai interesante și îndrăznețe planuri a fost cel întocmit de dl. ing. G. Ispravnic, care s'a interesat în mod deosebit de problema comunicării spre Nădlac și a fost unul dintre aceia cari a insistat sincer cauza locuitorilor din Pecica, Semlac, Șeitin și Nădlac.

Încă din toamna anului 1931, dl. ing. Ispravnic, fiind în Nădlac, s'a convins de gravitatea situației a acestor comune, lipsite de o linie ferată. Și a adus atunci aminte de un proiect cu o vechime de două decenii, prin care direcțiunea căilor ferate Arad—Cenad — urmărirea ridicarea unei linii ferate Arad—Pecica—Șeitin—Nădlac, care să scurteze drumul spre Seghedin. Dar această idee ar fi costat prea mult. Dl. ing. Ispravnic s'a gândit atunci la prelungirea liniei ferate dela gara Nădlac (Ungaria) până la marginea comunei, care ar fi costat, în 1932, numai 3 milioane lei.

A început astfel tratative în direcțiunea căilor ferate în Ungaria, pentru a aproba și ea construirea acestei linii — peage (comună).

Ce prevedea acest proiect și economiile lui

Ungaria urma să construiască linia până la frontieră, de 1200 metri, iar România să fi construit-o pe teritoriul nostru, circa 1400 m. Pentru acest sacrificiu, căile ferate maghiare ar fi încasat tariful pe o distanță de 60 km., cât linia comună trece prin Ungaria, dar după tariful românesc și cu menținerea beneficiilor de reduceri bătăte pe carnetele valabile în România.

Pentru transport, se prevedeau vagoane românești, cu mijloace de tracțiune ale Ungariei, fără nici o formalitate pentru călătorii români, pe distanța Nădlac—Pecica, iar pentru alte destinații în țări străine cu aplicarea sistemului vamal de trafic în vigoare.

Nădlacul ar fi avut astfel o gară de frontieră, pentru export-import și pentru călătorii.

Pentru a arăta economiile proiectului, trebuie să spunem că, în 1932, pentru un vagon de transportat cu trăsura se

plătea lei 2400, pe drumul bun.

Pe calea ferată s'ar fi plătit: Lei 600 un vagon de lemne, lei 700 un vagon de grâu, adică s'ar fi obținut o economie de lei 1700—1800 la vagon, ceea ce ar fi eștinut prețul celor 2000 vagoane grâu pe care le exportează, anual, nădlăcanii.

Dar cerealele ar fi putut ajunge la Hamleii cu o economie de transport considerabilă, astfel că beneficiul la un vagon de grâu se putea urca cu 4—5000 lei

Pentru Nădlac, aceasta ar fi însemnat un câștig de 7 milioane, după o singură recoltă, din care se putea plăti dublul costului liniei noi.

Când intriganții își fac apariția

Dl. ing. G. Ispravnic a dus atunci tratative cu locuitorii Nădlacului, spre a se sta-

bilă contribuția la acoperirea celor 3 milioane lei. La un moment dat, s'a crezut că înțelegerea e posibilă și că linia nouă va fi realizată.

O seamă de intriganți și interesați s'au opus acestui proiect, criticabil din anumite puncte de vedere, dar folositor pentru acest Nădlac ce se prăpădește în izolarea lui blestemată.

Publicul ignorant și ertător, n'a priceput jocul rău voitorilor și astfel dl. ing. Ispravnic nu s'a mai preocupat de Nădlac.

Astăzi, satele de pe granița nădlăcană sunt însule în acest județ bogat, amenințate ori când a nu mai putea comunica decât telegrafic cu restul țării.

E o ilustrare vie a ceea ce nu sunt capabili să realizeze conducătorii țării.

Grigorie Nădlăcanu

Nouile mașinării ale monetăriei de Stat

Banca Națională a primit înștiințarea că mașinile monetăriei de stat comandate din Anglia, vor sosi, imediat după sărbători, în țară.

Monetăria statului va fi amenajată la Filaret. Primele piese tipărite vor fi cele de 200 lei.

Reconcilierea Statelor Baltice cu Polonia

În cursul recentei întrevăderi dintre d. Beck, ministrul de externe al Poloniei și d. Suvich, subsecretar de stat ca ministrul de externe al Italiei, la Veneția, cei doi oameni de stat au căzut

de acord ca Italia să facă un demers pe lângă reprezentanții din Roma ai Statelor Baltice, în special pe lângă reprezentantul Lituaniei, pentru ca acele state să se reconcilieze cu Polonia

Regele George nu se va reîntoarce în Grecia

Din Paris se anunță că o înaltă personalitate din cercurile regaliste elce a declarat agenției „Reuter” că svonul despre reîntoarcerea regelui George în Grecia nu este întemeiat, desmintind totodată și știrea despre o intru-

nire a regalștilor greci la Paris.

Pe de altă parte, fostul rege al Greciei a declarat agenției „Reuter” că nu a primit invitația să plece în Grecia și nici nu ar accepta această invitație.

Articolul d-lui Macdonald a făcut senzație

Condamnarea politicii germane, pronunțată ieri de d. Macdonald, în articolul său din „News-Letter” — este felicitată de ziarele conservatoare pentru marea grijă purtată de primul ministru al Britaniei păcii. „Daily Telegraph” arată că felul cum a vorbit d. Macdonald, reprezintă starea de spirit a tuturor guvernelor din Europa.

Iar înarmările aeriene ale Germaniei îi dau dreptul să vorbească așa cum a vorbit.

Când va fi ales noul mitropolit al Blajului

În ziua de 7 Mai va avea loc alegerea noului mitropolit al Blajului.

Răsbunarea unor răufăcători

— Ei atacă și rănesc grav pe anchetatorul lor —

GALAȚI, 27. — Paznicul ce făcea astăzi noapte de serviciu la Bazinul Nou, a surprins doi indivizi cari încercaseră într-o barcă o însemnată cantitate de cherestea, cu scop de a o sustrage.

Gardianul observându-i, unul din hoți a putut fi arestat. El se numește Petre Spiridon din Calea Prutului.

Ancheta în această tentativă de furt, a fost făcută de d. Farkas impiegat de serviciu.

Ulterior, s'a stabilit și identitatea celui de-al doilea pungaș, anume Ioan Balibaba.

Mai târziu, când d. Farkas se ducea în inspecție la Bazin, a fost întâmpinat de Ioan Balibaba. Acesta s'a năpustit asupra impiegatului, aplicându-i o puternică lovitură în cap cu un corp contondent.

Ambii agresori au fost arestați și înaintați parchetului.

Instrucțiunile ministerului de finanțe cu privire la taxarea făinei

Ministerul de finanțe a dat următoarele instrucțiuni privitoare la taxarea făinii: taxarea făinei se face cu începere dela 1 Aprilie a. c.:

1. La toate morile din comunele urbane și suburbane, indiferent de felul instalațiilor, adică sistematice sau rudimentare, capacitatea de lucru, adică mare sau mică și dacă au măcinat pentru comerț sau cu vamă.

2. La morile clasificate sistematice, cuprinse în tabloul publicat în Monitorul Oficial.

3. La toate morile din comunele rurale care au co-

mercializat în trecut făina, indiferent de felul instalațiilor, capacitatea de prelucrare și dacă au măcinat numai pentru comerț sau mixt.

Toată făina produsă în aceste mori, dela intrarea în vigoare a legii, 1 Aprilie a. c. trebuia taxată cu 0.25 lei de kg. la scoaterea din moară, oricare ar fi întrebuințarea ce i s'ar da, adică și în cazul când făina nu este destinată comercializării.

Din aceste mori nu poate ieși nici o cantitate de făină fără să fie taxată.

Nouă constatări despre Germania revanșardă

D. Sims specialist în chestiuni de politică externă, publică în „World Telegramm” un articol, spunând, între altele, că Germania își fortifică cu o intensitate zona demilitarizată de pe Rin și acumulează acolo imense cantități de material de războiu.

D. Sims scrie că, pe baza informațiilor pe cari le are miliția hitleristă din regiunea Rinului a fost transformată secret în armată permanentă.

Foștii prim-miniștri fac parte din consiliul apărării naționale

Foștii președinți de consiliu, profesor N. Iorga, Iuliu Maniu, dr. Vaida-Voevod, G. G. Mironescu și dr. C. Angelescu au primit înștiințări din partea președinției con-

siliului prin care li se face cunoscut că potrivit noii legi votate în Martie, fac parte din consiliul apărării naționale.

Între Franța și Rusia

MOSCOVA. — Eri la orele 18 a avut loc ședința consiliului comisariilor populului care a ascultat raportul d-lui Litvinoff asupra întrevăderilor dela Geneva și în special cele cu d. Laval. Anainte de ședința d. Litvinoff a avut o întrevădere cu ambasadorul Franței. În urma expunerii făcute de Litvinoff, consiliul comisariilor poporului a hotărât să autorizeze pe Litvinoff să trimită noi instrucțiuni lui Potemkin, amba-

dorul sovietic la Paris, pentru a-i da posibilitate de a pune de acord punctele de vedere francez și sovietic.

Poșete din piele veritabilă aproape gratis 100 200—300—400 lei

Herbst Magazin de bijuterii și ceasornice. o—o Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 3

Citiți și răspândiți

„Ardealul”

CĂRȚI NOUI TELEFON: 290. TIPOGRAFIE
IMPRIMATE LIBRARIE și
SIGILII PAFETĂRIE
UNELTE ARAD,
PENTRU PALATUL
SCRISLA NEUMAN
E. LEFKOVITS

Sărbători vesele și fericite vă dorește

Manca

magazin de modă bărbătească ARAD

Membru la „CONSUM”

„Cinematografele unite din Arad“

Cum a ajuns o șleahtă de șnapani să-și bată joc de publicul arădan

Nemai existând concurență, cinematografele cartelele din Arad rulează filmele cele mai infecte

Se știe că dintre toate întreprinderile comunale arădane, doar cinematografele au fost deficitare. Și încă ce deficit! Tot ce se câștiga la secția autobuzelor, înghițeau cinematografele comunale.

Monopolul cinematografelelor

Unul dintre foștii primari ai Aradului a avut salutara idee de a monopoliza pe seama municipiului cinematografele locale.

La început afacerea mergea strălucit, deoarece întreprinderea nu avea concurență. Mai târziu, însă, când s'a deschis și cinematograful „Corso” așa numit al Societății Scriitorilor Români, iar mai târziu „Urania” (ăsta nu mai știu al cărei societăți este), cinematografele comunale au început a înregistra deficite groaznice.

Evident, întreaga vină o poartă directorul lor, dl. Ștefanuț, care a inaugurat birocratismul într-o întreprindere comercială.

Dar numai vorba vine de

răspundere. Termenul acesta există poate pe hârtie, Urma, ca după distrugerea concurenței — să se facă presiuni asupra caselor de filme pentru ca prețurile să fie scăzute.

Deasemeni, programându-se mai puține filme, era posibilă o selecționare a lor.

Publicul ar fi câștigat prin faptul că pentru un preț care urma să fi mai redus, privea filme bune.

Bătae de joc

Dupăce însă s'a perfectuat convenția, cinematografele — nemai având concurență — au găsit de bine să programeze numai filme proaste, efitine, dar pentru cari făceau reclama mare.

Desigur că în același timp direcțiunea „cinematografele unite” a scumpit și prețul biletelor de intrare.

Publicul, de altfel, este scandalizat de această manieră și a hotărât să boicoteze cinematografele cartelele, cu atât mai mult cu cât cinematograful Societății de

Cruce Roșie situat în strada Șaguna, programează filme bune de premieră.

Este deci momentul să întrebăm: ce se urmărește? Vrea comisia interimară să ajungă cinematografele din nou, în pragul falimentului?

Dacă nu, atunci să interzică cinematografele cartelele de a-și mai bate joc de publicul spectator, care în același timp este și acționarul cinematografelelor comunale.

dar nu are nici o însemnătate practică.

Cum a fost concepută afacerea

Dupăce s'a ajuns cu „afacerea” până în pragul falimentului, d. Ștefanuț, pentru a nu-și pierde un post mănos, a luat contact cu ceilalți proprietari de cinematografe, pentru a pune bazele unui cartel.

Așa cum fusese concepută la început, era o afacere bună pentru primărie, pentru cinematografele particulare și pentru publicul spectator.

Impărțirea țării în 12 tinuturi administrative

— Conferința inspectorilor administrativi —

Se anunță că dl. Incepuț va prezida lucrările noii reforme administrative și va invita la o conferință, pentru 6 Mai, pe toți inspectorii generali administrativi. Cu acest prilej se va face împărțirea celor 71 de județe ale țării în 12 tinu-

turi administrative.

Inspectorii generali vor primi, prin rotație, însărcinarea de a exercita un rigoros control administrativ în fiecare dintre cele 12 tinuturi îndrumând și controlând activitatea tuturilor autorităților.

Raidul aviatorilor români în Africa a reușit

Toate zările apărute azi dimineață subliniază importanța reușitului raid efectuat pentru prima oară, în condițiuni tehnice perfecte, de aviatorii români comandor Jienescu, locotenent comandor Davidescu, locotenent comandor Pantazi, locotenent comandor Cernescu, căpitan Olteanu și mecanicul Stengher, dela București la Capetown în Africa de Sud.

Cele trei echipagii, formate din aviatori militari, au par-

curs întreaga distanță fără nici un fel de accidente.

După ce ei vor revizui motoarele avioanelor, se vor înapoia la București, tot pe calea aerului. Trebuie menționat că raidul este plin de dificultăți deoarece, pe parcurs, aprovizionarea trebuie făcută la distanțe lungi fiindcă aviatorii au de trecut în tinsul desert din Africa atât de plin de primejdii. În majoritate, tinuturile străbătute de aviatorii români sunt ne locuite sau locuite de triburi încă complet sălbatice.

Colaborare pacifică între Rusia și România

D. Ostrowski, ministrul Sovietelor la București s'a întors de curând la Moscova unde a referit guvernului său asupra chestunilor politice și economice pendinte între Rusia și România.

În cercurile autorizate se atribuie acestei călătorii a d-lui Ostrowski, o importanță considerabilă în legătură cu problemele ce se pun pentru România și aliații ei, în fața primejdiilor cari ame-

nință pacea. Negocierile între d-nii Titulescu și Litvinov, apar, astfel în adevărata lor valoare. În această privință se așteaptă ca, luna lunie să aducă noi garanții de colaborare pacifică între cele două state vecine.

Folosiți bateriile „Galvani“

Vinerea mare în Capitală

Vinerea mare a fost sărbătorită în Capitală la biserica Domnița Balașa, în prezența Suveranului și a înalților demnitari civili și militari, precum și a întregului guvern. M. S. Regele Carol a sosit la biserică, la orele 7,30 seara, împreună cu Marele Voevod Mihai și Principele Nicolae. Suveranul a fost întâmpinat de membrii guvernului, după care a trecut în biserică.

Serviciul religios a fost oficiat de către I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea.

La orele 9,30, întreaga asistență a ocolit, conform tradiției, biserica, și-apoi ceremonia a luat sfârșit.

Inlocuitorul comandorului Bănculescu

D. colonel-aviator Capșa a fost numit secretar general al aeroclubului României, în locul rămas vacant prin moartea comandorului Bănculescu.

Acordul franco-rus e ca și real

Întreaga presă franceză înregistrează cu satisfacție bunul mers al negocierilor franco-sovietice, exprimând, în mod unanim părerea că acordul între Paris și Moscova se va realiza în curând.

Ziarele adaogă că în întrevederea de ieri, dintre d-nii Laval și Potemkin, ambasadorul sovietelor la Paris, s'a căzut de acord asupra tuturor chestiunilor.

Programul conferinței dela Roma rămâne neschimbat

— Cine participă —

ROMA, — Din sursă oficială se desmint știrile publicate în străinătate privitoare la schimbarea programului și listei participanților la conferința din Roma. Programul rămâne același a fost stabilit la Stresa, participanții vor fi toți: Austriei plus România și Polonia.

Germania vrea să se împrumute America garantând plata împrumutului interne forțate

NEW-YORK, 27. — Cercurile financiare au primit cu mare scepticism știrile din Europa după care Germania ar căuta în Statele

Unite credite garantate, împrumut intern forțat, aceste credite ar fi lovite legea Johnson.

Contrabandiști de stupefiante areștați în Jugoslavia

VIENA, 27. — Jandarmii jugoslavi au descoperit la frontiera carintiană o bandă de contrabandiști cu stupefiante, cu numeroase ramificații, cari au transportat în ultimele săptămâni, mari

cantități de cocaină, heroină și alte stupefiante de ustria în Jugoslavia.

Autoritățile au arestat mare număr de membri ai bandei.

Germania face noi încercări

Corespondentul diplomatic al lui „News Chronicle” anunță că guvernul german a decis construirea imediată a 12 submarine. Acelaș ziar anunță că Germania a făcut mari rezerve de benzină.

Toate zările sunt preocupate de chestiunea reinarmării aeriene ale Germaniei. Deasemeni cercurile guvernamentale manifestă o deo-

sebită atenție față de această problemă.

Ziarele au anunțat că s'au ținut un consiliu al experilor aeriens și că în comisiile de miniștri de Luni se decide, probabil, că Germania nu poate, în nici un caz, se afla în situație de inferioritate aeriană față de o altă putere, care ar putea o ataca pe calea aerului.

Informațiuni

Noul ministrul al Jugoslaviei în Capitală va fi d. Perici, care și va prezenta scrisorile deacreditare imediat după sărbătorile Pastelui.

D. ministru Nistor a hotărât ca în această campanie de lucru să înceapă clădirea a 26 locuințe pentru lucrători pe terenul dela Vatra Lumineasă.

Cu aceasta se continuă opera de înzestrare a muncitorilor cu case proprii.

Ministerul instrucțiunii, a decis că examenele particulare de curs secundar din sesiunea Mai, să se țină între 11 și 24 Mai.

Ministerul instrucțiunii, a hotărât ca examenele particulare de curs primar pentru elevii debili, să înceapă dela 15 Mai.

Ministerul apărării naționale, direcția Contabilității aduce la cunoștință generală că ministerul finanțelor cu adresa No. 232—935 a hotărât ca posesorii ordonanțelor și mandatelor de plată care au rămas neachitate din exercițiul 1934—1935 să le depună Ordonatorilor Pri-

mari sau Secundari le-au emis, pentru anul și reordonanțare.

Ultimul bilanț oficial legătură cu seismul din sula Formosa indică 3 morți și 10.630 răniți, din cari 9215 răniți grav.

Au fost distruse complet 15.457 de locuințe, și în alte 7816.

La serviciul sanitar al municipiului Arad se pot face scrieri pentru colonia dela gea, jud. Constanța și dela țuri, jud. Brașov.

Se primesc copii de anexe, între 7 și 14 ani, anexe debili, limfatici.

Taxa de întreținere totală 35 zile, e de 800 Lei. Călătoria se face cu 50%.

Ministerul Agriculturii a fost autorizat să contracte un împrumut de cincisprezece lei pentru ajutorarea cu porumb a populației regiunilor cari duc lipsă.

PARIS, 27. — Capitanul fregată Hue, comanda centrului de aviație navală din Saint Raphael a ucis azi într'un accident avion.